

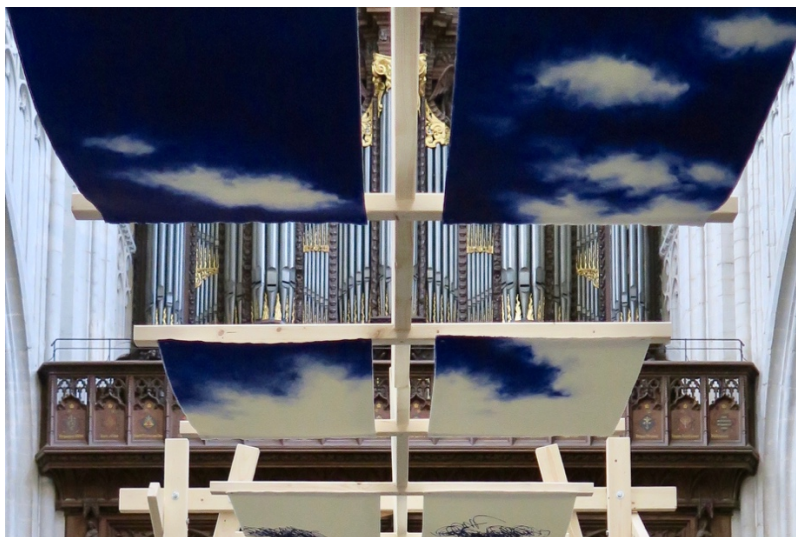
ELS VOS

BLAUWE VERTE / PSALM 119

Installatie met 22 unieke etsen, 2019

Ontwerp en architectuur:
Katrien Sollie en Jan van Ballegooien

Onze-Lieve-Vrouwekathedraal - Antwerpen

'In een wolk gehuld.' Psalm 119, de langste psalm uit het psalterium en wat de structuur betreft de meest volmaakte, werd letterlijk in wolken gehuld door grafisch kunstenaar Els Vos. Haar kunstwerk 'Blauwe verte / psalm 119' beeldt een levenskringloop uit waarin telkens nieuwe geboortes plaatsvinden. 'Heden heb ik u verwekt', zegt God, steeds weer opnieuw (Hebr. 5,5). Het is aan ons om met die gave van nieuw verwekt leven om te gaan. Psalm 119 toont hoe die goddelijke gave op de mens inwerkt: hunkering, worsteling, vertwijfeling, hoop en vertrouwen, pijn en ontredde, dankbaarheid en verwondering, het hele spectrum van menselijke ervaringen komt er aan bod. Niet voor niets noemde de dichter T.S. Elliot de psalmen 'het festival van de verbeelding'. De wolken van 'Psalm 119/de blauwe verte' dragen de subtiele trillingen van dit avontuur in zich en zijn voortdurend in beweging, als klanken in een muzikale compositie.

In de tweeëntwintig kunstwerken die de even zovele strofen van psalm 119 verbeelden experimenteert Els Vos met elementen van herhaling en vernieuwing. Wie goed kijkt merkt dat hier en daar bepaalde patronen terugkeren, zoals ook in de psalm veel herhaling voorkomt.

De blauwe inkt die Els Vos gebruikt is een duidelijke knipoog naar de Schrift. In de wirwar van lijnen die de werken *alef* en *bet* vullen vermoeden we de zoektocht van de kunstenaar om iets van het wonder van Gods nabijheid weer te geven. De wolken vertellen ons van Gods aanwezigheid. God komt nabij en toch blijft Hij onkenbaar, Hij blijft de Andere.

Met 'Blauwe verte / psalm 119' geeft Els Vos aan God een antwoord in beelden. De krachtige lijnen trekken je mee in een dynamiek die, naarmate het parcours vordert, aan openheid en rust wint. Alsof de wolken gaandeweg hoger, langzamer en ijler worden, en ruimte maken voor het uitzicht op blijvend leven waar de mens ten diepste naar verlangt. Het geheel heeft iets van de rust en het ritme van een langzaam voortschrijdende processie.

Of, zoals de psalmist het zegt: 'uw woord is een lamp voor mijn voet, een schijnend licht op mijn pad' (119, 65). De kunstwerken zijn opgehangen als verlichtingsarmaturen boven een lange weg, op regelmatige afstanden van elkaar, en zijn net als de strofen in de psalm genoemd naar de tweeëntwintig letters van het Hebreeuwse alfabet, symbool van het allesomvattende, alles vervullende karakter van Gods Woord.

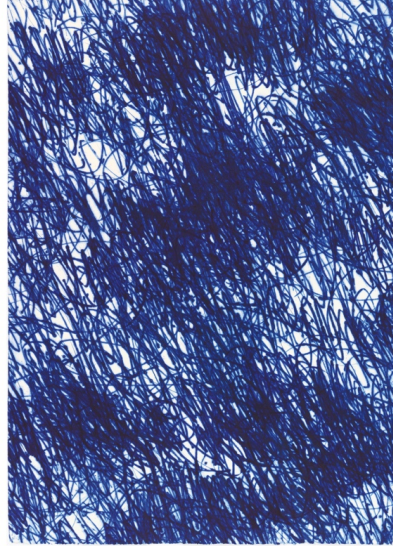
Het kleine wolkje hoop. Een andere kostbare schat die je in het kunstwerk terugvindt, is die van de hoop. Psalm 119 is er net als vele andere psalmen van doordrongen. 'Heel mijn hart vraagt dat gij mij wilt aanzien', hoopt de psalmist (119, 58). Een bede die, zo lijkt me, het grondthema van de psalmen in zich bergt en de diepmenselijke honger naar ontmoeting blootlegt.

Merkwaardig genoeg verwoordt de psalm deze hoop slechts een maal: 'op grond van uw woord mag ik hopen' (119, 74). Is het niet wonderlijk dat op de overeenkomstige plaats in het kunstwerk (*samek*) een kleine wolk zich als het ware losgewrikt heeft en vrij en ongebonden zweeft, even kwetsbaar als mooi? 'Het kleine wolkje hoop' naar Charles Péguy's gedicht 'La petite fille espérance'.

In de eerste kunstwerken van *aleph* tot en met *kaf* zit dit kleine wolkje hoop nog verborgen onder de verschillende wolkenlagen. Het komt voor het eerst te voorschijn in *lamed*. Maar in *samek* schittert het op zijn mooist. En dan wordt alles anders. Zoals een olievlek uitdijt over het wateroppervlak gaat de hoop alle dimensies inkleuren waar ze toegang krijgt. De laatste werken, *pé*, *sade*, *qof*, *resj*, *sin*, tonen deze omvorming. In *tau* bestrijkt de hoop het hele instrumentarium van de ziel. De mens is geheel en al antwoord geworden. Paradoxaal genoeg sluit dit kunstwerk opnieuw dicht aan bij het eerste en meest stormachtige van de reeks (*alef*). Bidden is hoog en diep. Innig en uitbundig.

alef

bet

samek

lamed

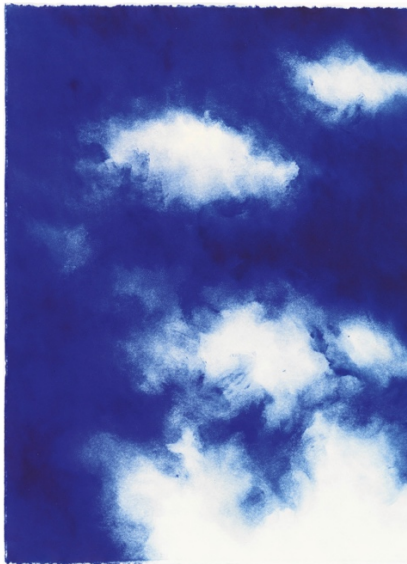
taw

sin

resj

qof

sade

pe